

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет**

МАТЕРІАЛИ
IX Всеукраїнської
науково-практичної конференції
„ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В
ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ»

25 березня 2015 року
м. Рівне

ББК 32.973.2-018
УДК 004
І-74

**ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ: Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-
практичної конференції.- Рівне: РВВ РДГУ.- 2015.- 222 с.**

Програмний комітет:

Постоловський Р.М., канд.іст.наук, професор, ректор Рівненського державного гуманітарного університету

Поніманська Т.І., канд.пед.наук, професор, проректор з наукової роботи Рівненського державного гуманітарного університету

Сяський А.О., докт.техн.наук, професор кафедри інформатики та прикладної математики Рівненського державного гуманітарного університету

Шахрайчук М.І., канд. фіз.-мат. наук, доцент, декан факультету математики і інформатики Рівненського державного гуманітарного університету

Батишкіна Ю.В., канд.техн.наук, доцент, завідувач кафедри інформаційно-комунікаційних технологій та методики викладання інформатики Рівненського державного гуманітарного університету

Войтович І.С., докт.пед.наук, професор кафедри інформаційно-комунікаційних технологій та методики викладання інформатики Рівненського державного гуманітарного університету

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол №3 від 27.03.2015 р.)

здійснює інформаційну підтримку ДАІ МВС України і надає багатоцільову статистичну, аналітичну та довідкову інформацію для різних відомств, установ і організацій [2].

Своєчасний обмін достовірною інформацією збільшує можливість попередження аварійності на транспорті та якнайшвидшого надання допомоги для рятування життя і здоров'я людини при ДТП, а також мінімізації шкоди, якої може бути завдано транспортному засобу або вантажу. Саме тому інформаційні суспільні відносини потребують належного правового регулювання [3, с.39].

Висновок. Отже, за своєю сутністю інформаційні технології в процесі інформаційного забезпечення діяльності ДАІ МВС України являють собою сукупність організаційно-технологічних правил (норм) щодо використання інформаційних та телекомунікаційних систем, які структурно та функціонально об'єднані для виконання одного або декількох взаємопов'язаних інформаційних процесів, що використовуються у сфері безпеки дорожнього руху та протидії правопорушенням, пов'язаним з експлуатацією транспортних засобів.

Список використаних джерел

1. Інформаційне законодавство України: [науково-практичний коментар] / за ред. Ю.С. Шемшунка, І.С. Чижка. – К.: Юридична думка, 2006. – 232 с.

2. Про затвердження Інструкції з оформлення працівниками Державтоінспекції МВС матеріалів про адміністративні порушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху: Наказ МВС України від 26.02.2009 №77 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 34. – С. 133.

3. Згуровський М.З. Розвиток інформаційного суспільства в Україні: Правове регулювання у сфері інформаційних відносин / М.З. Згуровський, М.К. Родіонов, І.Б. Жилаєв. – К.: Кондор, 2006. – 216 с.

ПРЕДСТАВЛЕННЯ ПРАВОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ЕЛЕКТРОННИХ НАВЧАЛЬНИХ СИСТЕМАХ

Карасюк Володимир Васильович, кандидат технічних наук, доцент

Іванов Станіслав Миколайович, кандидат технічних наук, доцент,

керівник Центру інформаційних технологій університету

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

У роботі описані компоненти інформаційного середовища ВНЗ для цілей навчання. Розглянуті особливості представлення правової інформації. Інформаційні ресурси пропонується довести до рівня онтологій. Розглянуто потенціальне об'єднання компонентів інформаційного середовища з точки зору інтегративних засобів доступу. Сформульовані напрямки подальших робіт для формування загального простору навчальних знань, у тому числі на основі хмарових сервісів.

Ключові слова: правова інформація, онтологія, програмний комплекс, хмарові сервіси.

The paper describes the components of the information learning environment of universities for training purposes. Features presentation of legal information are considered. Information resources offered to bring in the ontologies level. The convergence of information environment components are considered in terms of integrative access. Formulated directions for further work to create a common space of educational knowledge, including 's cloud-based services.

Keywords: legal information, ontology, software package, cloud services.

Перспективи електронної освіти передбачають повномасштабне використання Інтернет, при якому звичайною справою буде загальне і скоординоване використання різних навчальних ресурсів в динамічних, розподілених віртуальних структурах [1]. Однак ця сукупність неоднорідна. Накопичені інформаційні ресурси представлені в розподілених сховищах, по-різному структуровані і описані, використовують різноманітну термінологію. Тому актуальною проблемою стає розробка механізмів і засобів для представлення навчальних ресурсів у електронному виді і об'єднання різних ресурсів в єдину структуровану систему, навігація по якій буде простою і доступною пересічному користувачеві. Це важливо з позицій вдосконалення системи навчання, коли значна частина ресурсів переноситься в електронний простір, а користувачі не надто кваліфіковані.

Особливо це стосується правової інформації, яка є основою для навчання правознавців. Правова інформація – це сукупність документованих або публічно поширених відомостей про право, його систему, джерела, реалізацію, юридичні факти, правовідносини, правопорядок, правопорушення, боротьбу з ними та їх профілактику тощо [2]. Слід звернути увагу на особливості, притаманні правовій інформації, в першу чергу на: – синонімічність визначень правових понять; – обмеженість конкретних формулювань нормативних документів у часі; – наявність обов'язкового зв'язку визначень зі строгими формулюваннями (законодавчими визначеннями) у нормативних документах [3].

Одним із сучасних способів інтеграції знань є використання онтологічного опису. Онтологія – це структурна специфікація предметної області, її формалізоване уявлення, яке включає словник (або імена) показників на терміни предметної області та логічні вирази, що описують, як вони співвідносяться між собою. Тобто, онтології забезпечують словник для представлення та обміну знаннями про деяку предметну область і безліч зв'язків, встановлених між термінами в цьому словнику.

У юридичному університеті онтологія правових знань реалізована у вигляді програмного комплексу, який передбачає роботу з онтологією і текстами вихідних документів. Передбачений web інтерфейс користувача і автоматизований режим роботи з базою знань [4]. Тобто онтологія є основним компонентом

структурованого опису правової інформації, але не єдиним. Сучасне уявлення про освітнє середовище ВНЗ передбачає інтеграцію всіх його компонентів у електронному просторі, що базується на ресурсах локальної мережі університету, а також мережі Internet. Технічне об'єднання гетерогенних середовищ і послуг виконується на платформі університетського порталу. Частково це вже зроблено.

Серед компонентів освітнього середовища присутні як традиційні, що широко використовуються у всіх університетах [5], так і спеціально розроблені для правознавців. Основними компонентами необхідно відзначити: інформаційні ресурси електронної бібліотеки; ftp-сервер учбових ресурсів; навчальні електронні інформаційні комплекси (НЕІК) у середовищі Moodle; учбова підсистема АСУ університету з різними інформаційними ресурсами навчального спрямування; web-сайт наукового відділу університету; ресурси університетів-партнерів, доступні через мережу Internet; масиви правової інформації, у тому числі на сервері Верховної Ради, міністерства юстиції тощо; інші джерела.

Наразі, завершуються процеси інтеграції безкоштовних хмарових сервісів Microsoft для навчальних закладів із системою Moodle. Така інтеграція дозволяє використовувати сучасні комунікаційні можливості корпоративного рівня із існуючим навчальним середовищем: студенти мають змогу отримувати онлайн консультації, відвідувати онлайн заняття за допомогою Skype чи системи корпоративного зв'язку Lync. Також студенти мають можливість безкоштовно використовувати онлайн версію текстового процесора Microsoft Word Online – який, фактично, для студентів-правників є основним робочим інструментом. У поточний час проводяться роботи з об'єднання всіх існуючих інформаційних ресурсів, що покликані допомогти студенту у навчанні, за допомогою концепції SSO (Single Sign-On) – всі ресурси Університету мають бути доступними кожному за єдиним логіном та паролем.

Таким чином, аналізуючи ситуацію, що склалася при розвитку інформаційно-освітнього середовища, можна зробити декілька висновків. Сучасні студенти для підвищення ефективності навчання потребують розширення інформаційних послуг, у тому числі на робочих місцях в університеті, у гуртожитках і дома. Зростаючі обсяги і темпи накопичення правової інформації ставлять проблему управління інформаційним наповненням систем навчання і контролю знань. Запропонована інформаційна модель освітнього простору студента правника, яка передбачає інтеграцію знань із різних джерел. Застосування хмарних технологій і сервісів надає можливість інтенсифікувати процес навчання, підвищити рівень професійної підготовки студентів. Також перспективною є задача створення засобів представлення знань; консолідації знань із різних джерел; розробки методики і засобів використання масивів інформації, актуалізації їх змісту і заохочення авторів до постійного вдосконалення.

Список використаних джерел

1. Siadaty M. E-learning: from a pedagogical perspective / M.S. Siadaty, F. Taghiyareh // International Journal of Information Science & Technology. – Vol. 6, Num. 2.- 2008. – p. 99 – 117.
2. Закон України «Про інформацію» N 2657-XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992. – №48. – С.650.
3. Карасюк В. Онтологічне уявлення системи знань з використанням принципів самоорганізації // Вісник Черкаського державного технологічного університету. – 2011. – № 4. – С. 3-9.
4. Getman A., Karasiuk V. A crowdsourcing approach to building a legal ontology from text / A.P. Getman, V.V. Karasiuk // Artificial Intelligence and Law. – Vol. 22, Num. 3. – 2014. – p. 313-335.
5. Семантичний інформаційно-освітній портал Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого (СЮП) / група моніторингу проекту: В.В. Комаров, В.Г. Іванов, С.М. Іванов, В.В. Карасюк, Н.П. Пасмор. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2009. – 19 с.

РОЗРОБКА ЕЛЕКТРОННИХ НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ «MOODLE» ТА ЇХ РІЛЬ У СИСТЕМІ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ

**Книш Інна, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії та соціології
Сумський національний аграрний університет**

Робота присвячена огляду впровадження електронних навчальних матеріалів «Moodle» у навчальний процес та її роль у системі гуманітарної освіти. У дослідженні викладено властивості та функціональні можливості даної системи, описано та проаналізовано переваги та недоліки щодо її використання.

Ключові слова: система «Moodle», інформаційно-комунікаційні технології, навчальний процес.

The work provides an overview of implementation of e-learning materials «Moodle» in the learning process and its role in liberal education. The study described features and functionality of the system, describes and analyzes the advantages and disadvantages to its use.

Keywords: system "Moodle", information and communication technologies, the learning process.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у різних сферах діяльності людини не минуло і галузь освіти, зокрема і її гуманітарну сферу. Одним з актуальних питань у гуманітарному навчанні залишається використання мережі Інтернет на всіх етапах навчального процесу у вищих освітніх навчальних закладах. Така технологія як система «Moodle» радикально змінюють навчальне середовище і роблять гуманітарну освіту більш доступною. Сучасні інформаційно-комунікаційні системи будуються на нових

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ
ІХ Всеукраїнської
науково-практичної конференції
„ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В
ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ»

25 березня 2015 року
м. Рівне

Відповідальний за випуск – Войтович І.С.
Комп’ютерна верстка – Гнедко Н.

Формат 60*84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Romans.
Друк різнографний. Тираж прим. 120 Зам №_____

Редакційно-видавничий відділ РДГУ
вул.С.Бандери, 12, м. Рівне, 33000